

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu**, se sídlem Cejl 48/50, Brno, IČ 67010041, zast. JUDr. Ludmilou Krátkou, advokátkou, se sídlem Příkop 2a, Brno, proti žalovanému: **Ředitelství vodních cest ČR**, se sídlem Vinohradská 184, Praha 2, zast. JUDr. Richardem Nigrinim, Ph.D., advokátem, se sídlem Kladská 1489/5, Praha 2, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o žádosti žalobce č. 40 o poskytnutí informací

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany před nečinností žalovaného při vyřizování jeho žádosti o informace č. 40 ze dne 29. 4. 2013. K tomu uvedl, že žalovaný nejprve rozhodnutím ze dne 8. 8. 2012 jeho žádost odmítl. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Rozhodnutím Ministerstva dopravy ze dne 7. 12. 2012 bylo odvolání zamítnuto a odmítavé rozhodnutí žalovaného potvrzeno. Z podnětu žalobce pak ministr dopravy rozhodnutím ze dne 2. 4. 2013 v přezkumném řízení rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 7. 12. 2012 i odmítavé rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2013 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný poté zůstal nečinný, a to i poté, co žalobce dne 29. 4. 2013 podal stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že si je vědom toho, že lhůty pro vyřizování žádostí dle zákona o svobodném přístupu k informacím jsou pro něj závazné a že je nutné je dodržovat. Poukázal nicméně na objektivní potíže spojené s touto agendou. Žalovaný dále poukázal na to, že dle jeho názoru je podání žaloby motivováno získáním

neodůvodněné procesně konkurenční výhody ze strany žalobce vůči ostatním účastníkům soudních a správních řízení, včetně procesu EIA.

Poté, co bylo žalovanému doručeno rozhodnutí Ministerstva dopravy o zrušení jeho předcházejícího odmítavého rozhodnutí, žalovaný musel provést koncepční posouzení tohoto rozhodnutí, které si vyžádalo delší dobu, takže žalovaný nestihl žádost vyřídit v následujících 15 dnech. Žalovaný se „ne zcela ztotožnil“ s důvody obsaženými v rozhodnutí ministra dopravy ze dne 2. 4. 2013. Žalovaný již nevydal nové opakované rozhodnutí o odmítnutí žádosti, neboť skutkový ani právní stav se v mezidobí nezměnil s výjimkou zahájení řízení ve správním soudnictví. Proto žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Pro případ, pokud by soudu jeho výklad příslušných ustanovení nedovolil žalovaným navrhovaný postup, navrhl žalovaný, aby věc byla předložena Ústavnímu soudu.

Při ústním jednání před Městským soudem v Praze dne 24. 10. 2013 žalobce setrval na podané žalobě. Žalovaný s poukazem na argumenty uvedené ve vyjádření k žalobě setrval na návrhu, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Z předloženého správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dne 16. 7. 2012 byla žalovanému doručena žádost žalobce č. 40 o poskytnutí informací, v níž žádal o zaslání „*dokladů (např. stanovisek, vyjádření, odborných studií apod.) o unikátnosti Labských hrčáků u Přelouče (z jakého hlediska a kdo a proč to tvrdí) dle tvrzení dokumentace pro územní řízení o umístění záměru „Stupeň Přelouč II“.*

Sdělením ze dne 17. 7. 2012 zn. ŘVC/1173/2012 byl žalobce vyrozuměn, že lhůtu na odpověď na podanou žádost prodlužuje žalovaný o 10 dnů. Dne 8. 8. 2012 vydal žalovaný rozhodnutí zn. ŘVC/1286/2012, kterým žádost žalobce podle ust. § 15 odst. 1 a § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s § 67 správního řádu odmítl. V odůvodnění se žalovaný dovolával ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím a s poukazem na výjimku zakotvenou v tomto ustanovení odmítl informace žalobci poskytnout.

Proti tomuto rozhodnutí mělo být podáno odvolání, které však není ve správním spise zaslaném soudu založeno. Ve spise je nicméně založena stížnost žalobce podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím doručená žalovanému dne 12. 9. 2012, v níž žalobce tvrdí, že mu dosud nebylo žádné rozhodnutí o jeho žádosti doručeno.

Dne 7. 12. 2012 vydalo Ministerstvo dopravy rozhodnutí čj. 201/2012-030-Z106/7, jehož výrokem byl postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace potvrzen. V závěru odůvodnění tohoto rozhodnutí nicméně Ministerstvo dopravy uvádí, že „*z výše uvedených důvodů Ministerstvo dopravy potvrzuje rozhodnutí ŘVC ČR o odmítnutí žádosti žadatele č. 40 o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb. a zamítá odvolání žadatele.*“

Dne 2. 4. 2013 vydal ministr dopravy rozhodnutí čj. 7/2013-510-RK/4, kterým podle § 97 odst. 3 správního řádu zrušil rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 7. 12. 2012, podle § 95 odst. 3 a § 97 odst. 3 správního řádu zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2012 a podle § 99 odst. 1 správního řádu určil, že účinky tohoto rozhodnutí nastávají ode dne právní moci přezkoumávaných rozhodnutí. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že důvodem pro tento postup byla jednak procesní zmatečnost postupu Ministerstva dopravy (zejména rozpor mezi výrokem jeho rozhodnutí a odůvodněním) a rovněž odlišné hmotněprávní posouzení věci.

Dne 3. 5. 2013 byla žalovanému doručena stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Z postoupeného správního spisu není zřejmé, jak bylo s touto stížností naloženo.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

V řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu správní soud zkoumá pouze to, zda žalovaný správní orgán je či není nečinný. V daném případě tedy je úkolem soudu posoudit, zda žalovaný je povinen vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informací či nikoli. Soud přitom není v tomto řízení oprávněn řešit otázku, jak má žalovaný o žádosti rozhodnout, tj. jakou podobu má jeho rozhodnutí mít. Soud tedy nezkoumá, zda žalovaný byl povinen žalobci požadované informace poskytnout anebo nikoli. Argumenty žalovaného mířící tímto směrem tedy soud nepovažuje za relevantní pro toto řízení.

Po přezkoumání spisového materiálu soud dospěl k závěru, že rozhodnutí ministra dopravy ze dne 2. 4. 2013 je nicotné, a od toho se pak odvíjely další závěry soudu. Soud se tedy nejprve bude věnovat tomuto rozhodnutí ministra dopravy.

Podle § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím *pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona*

a) pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti,

b) pro odvolací řízení a

c) v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení

ustanovení správního řádu; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.

Zákon o svobodném přístupu k informacím tedy výslovně zakotvuje, že na postup při vyřizování informací se použijí pouze některá ustanovení správního řádu a užitích dalších ustanovení výslovně vylučuje. Užití hlavy IX části druhé správního řádu, která se týká přezkumného řízení, je tedy při postupu podle zákona o svobodném přístupu k informacím výslovně vyloučeno.

Pro tuto výluky lze nalézt racionální odůvodnění: Postup při vyřizování žádostí o poskytnutí informací má zvláštní právní úpravu, jejímž základním smyslem je maximální zjednodušení tohoto řízení pro žadatele a také snaha o maximální urychlení tohoto řízení tak, aby byl přístup k informacím co nejefektivněji zajištěn. To je vidět například na lhůtách pro jednotlivé úkony v tomto řízení (pro vydání rozhodnutí, pro předložení spisu nadřízenému orgánu apod.). Rovněž tak pro soudní přezkum je zavedena speciální úprava v ust. § 16 odst. 4 tohoto zákona, podle níž soud může přímo nařídít povinnému subjektu, aby informace žadateli poskytl, což znamená jistý průlom do jinak důsledně uplatňovaného kasačního principu soudního přezkumu správních rozhodnutí. Nápravy vadného postupu při vyřizování žádostí o informace lze tedy efektivně dosáhnout i jinými cestami, než je přezkumné řízení. Výslovné vyloučení tohoto institutu lze tedy pokládat za racionální úmysl zákonodárce, nikoli za nezamýšlenou mezeru v zákoně a rozhodně nejde o zkrácení ústavně zaručeného práva na přístup k informacím.

Nedostatek pravomoci správního orgánu vydat rozhodnutí pokládá judikatura standardně za vadu způsobující nicotnost, neboť v případě, kdy správní akt vydá orgán, který k tomu není oprávněn, stojí takové rozhodnutí mimo zákon a nemůže zakládat ničí práva a

povinnosti. Právě tak tomu je v případě rozhodnutí ministra dopravy ze dne 2. 4. 2013, neboť vedení přezkumného řízení (i zkráceného) ve vztahu k rozhodnutím týkajícím se postupu při vyřizování žádostí o informace je zákonem vyloučeno, k vydání takového rozhodnutí chybí kterémukoli správnímu orgánu oprávnění, a proto je nutno takové rozhodnutí pokládat za nicotné. Nicotné rozhodnutí nepůsobí žádné právní účinky, nikoho nezavazuje a je nutno na něj hledět, jako by vůbec nebylo vydáno.

To v projednávaném případě konkrétně znamená, že odmítavé rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2012 nebylo zrušeno a nadále existuje. O žalobcově žádosti o poskytnutí informací tedy bylo rozhodnuto (byla odmítnuta) a žalovaný tak nemůže být nečinný.

Soud považuje za nutné poznamenat, že pro rozhodnutí v této věci není podstatné, zda je toto rozhodnutí žalovaného pravomocné či nikoli. Nebylo tedy zapotřebí řešit otázku, zda žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání (o čemž není mezi stranami sporu, ačkoli odvolání ve správním spise není založeno) a zda bylo toto odvolání podáno včas (což žalovaný zpochybňuje). Pro účely tohoto řízení rovněž není podstatné řešit, zda rozhodnutím Ministerstva dopravy ze dne 7. 12. 2012 bylo o tomto odvolání žalobce nějak rozhodnuto (vzhledem k rozporu mezi výrokem a odůvodněním tohoto rozhodnutí). Řešení této otázky by mohlo mít místo jedině tehdy, pokud by soud přezkoumával nečinnost Ministerstva dopravy. Žalovaný však nečinný být nemůže, neboť o žádosti rozhodl rozhodnutím ze dne 8. 8. 2012 a jeho rozhodnutí dosud zrušeno nebylo.

Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

Žalobce tedy nebyl v řízení procesně úspěšný, a proto mu nárok a náhradu nákladů řízení nepřísluší. Soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení ani žalovanému, který byl v řízení procesně úspěšný a který požadoval náhradu nákladů na právní zastoupení. V daném případě je žalovaným organizační složka státu, která vystupuje v pozici správního orgánu. Stát obecně musí disponovat dostatečným odborným aparátem k tomu, aby byl schopen obhájit svůj postup před správním soudem. Judikatura správních soudů přitom setrvale nepovažuje náklady na řízení vynaložené správními orgány na právní zastoupení pro řízení před správním soudem, až na naprosté výjimky, za náklady důvodně vynaložené. Pokud musí mít žalovaný k dispozici dostatek odborného aparátu, které bude schopen agendu svobodného přístupu k informacím vyřizovat, musí být tento odborný aparát také schopen případně obhájit svůj postup v této agendě před správním soudem. V daném případě přitom nešlo o spor, který by byl skutkově či právně nějak mimořádně obtížný. Soud rovněž vzal do úvahy fakt, že důvody, které ho vedly k zamítnutí žaloby, se zcela míjejí s argumenty, které přednášel právní zástupce žalovaného. Ve všech těchto skutečnostech soud shledal důvody hodné zvláštního zřetele, pro něž žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. října 2013

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu